

HØRINGSNOTAT

Resumé og kommentarer til høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet, ophævelse af 225-timersreglen og kontanthjælpsloftet, fritidstillæg til børn, afklaring, rettighedsbaseret tilskud til medicin, m.v.)

Oktober 2024

J.nr. 2024 - 229

Ydelser

Indledning

Lovforslaget har i perioden fra den 21. juni 2024 til den 12. august 2024 været i høring.

Lovforslaget har været i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Ankestyrelsen, ASE, BDO Danmark, Bedre Psykiatri, Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg, Business Danmark, Børnerådet, Børns Vilkår, CABI (Center for Aktiv Beskæftigelsesindsats), Danmarks Frie Fagforening, Dansk Handicap Forbund, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Socialrådgiverforening (DS), Danske A-kasser, Danske Advokater, Danske Erhvervsakademier, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier, Danske Handicaporganisationer (DH), Danske Patienter, Danske Professionshøjskoler, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Det Faglige Hus, Erhvervsstyrelsen, Finans Danmark, Finanstilsynet, Forhandlingsfællesskabet, Forsikring & Pension, Frie: Fagforening, a-kasse og lønsikring, Frivilligrådet, FSR – danske revisorer, HK Kommunal, Institut for Menneskerettigheder, Kommunernes Landsforening (KL), Kommunale Velfærdschefer, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, LAFS – Landsforeningen af fleks- og skånejobbere, Landsforeningen af nuværende og tidligere Psykiatribrugere (LAP), Landsforeningen for Førtidspensionister, Mødrehjælpen, Red Barnet, Rigsrevisionen, Rådet for Psykisk Sårbare på arbejdsmarkedet, Rådet for Socialt Udsatte, SAND – de hjemløses landsorganisation, SIND – Landsforeningen for psykisk sundhed, Udbetaling Danmark (ATP) og Ældresagen.

Der er modtaget høringssvar fra følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Ankestyrelsen, Apotekerforeningen, BUPL (Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund), Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, CABI (Center for Aktiv Beskæftigelsesindsats), Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Socialrådgiverforening (DS), Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier, Danske Handicaporganisationer (DH), Danske Patienter, Datatilsynet, DRC Dansk Flygtningehjælp, Erhvervsstyrelsen, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Finanstilsynet, Forhandlingsfællesskabet, Forsikring & Pension, FSR Danske Revisorer, Institut for Menneskerettigheder, Kirkens Korshær, Kommunernes Landsforening (KL), Lederne, Mødrehjælpen, Red Barnet, Rigsrevisionen, Røde Kors, Rådet for Socialt Udsatte, SAND – de hjemløses landsorganisation, Udbetaling Danmark (ATP), Aarhus Kommune og Aalborg Kommune.

Børnerådet har sendt supplerende bemærkninger den 9. september 2024.

Følgende havde ingen bemærkninger til lovforslagets indhold:

Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier, Finanstilsynet, Forhandlingsfællesskabet og Rigsrevisionen.

De følgende afsnit er en oversigt over hovedindholdet af de modtagne høringssvar samt Beskæftigelsesministeriets bemærkninger hertil.

For en fuldstændig gennemgang af samtlige indsendte synspunkter henvises til de vedlagte høringssvar.

Under hvert punkt angives bemærkninger samt Beskæftigelsesministeriets kommentarer hertil. Bemærkninger er samlet, når to eller flere organisationer har afgivet samme eller lignende bemærkninger. Hvis høringssvarene har givet anledning til ændringer eller præciseringer i lovforslaget, er det nævnt under de respektive bemærkninger og kommentarer.

Generelle bemærkninger

KL er meget tilfreds med, at kontanthjælpssystemet forenkles, hvilket vil medvirke til at sikre mere gennemskuelige regler og ydelser til gavn for både borgere og sagsbehandlere i kommunerne.

Aalborg Kommune bemærker, at der er tale om en forenkling af et meget komplekst kontanthjælpssystem, men at det havde været mere ønskværdigt, hvis hele aktivloven blev omskrevet.

DA bemærker, at forslaget ikke konsekvent implementerer anbefalingerne fra Ydelseskommissionen, og at det svækker de samlede økonomiske incitamenter i kontanthjælpssystemet til at søge beskæftigelse.

FH er overordnet enig i hensynet til at skabe et enklere og mere gennemskueligt regelgrundlag på kontanthjælpsområdet. FH finder det dog bekymrende, at aftalerne ikke i højere grad sikrer et mere fornuftigt økonomisk grundlag for borgere på kontanthjælp i Danmark.

DS finder det prisværdigt, at reformen af kontanthjælpssystemet rummer en meget tiltrængt forenkling af kontanthjælpssystemet, men udtrykker samtidigt en bekymring over, at man ved en så omfattende reform ikke er kommet i mål med at sikre et bedre økonomisk grundlag for udsatte mennesker og familier i Danmark.

Mødrehjælpen og Red Barnet finder det generelt positivt, at der sker en forenkling af kontanthjælpssystemet. Det beklages dog, at der ikke løftes endnu flere børn ud af fattigdom.

Røde Kors mener helt overordnet, at der er en række positive elementer i lovforslaget. Det gælder bl.a., at der generelt sker en forenkling af kontanthjælpssystemet, så det bliver mere gennemskueligt for borgerne.

DH, DS, Kirkens Korshær og Aarhus Kommune støtter forslaget om afskaffelsen af bl.a. 225-timersreglen som led i forenklingen af reglerne i kontanthjælpssystemet.

Følgende har udtrykt kritik af høringsperioden hen over sommerferien: Børnerådet, Ankestyrelsen, DRC Dansk Flygtningehjælp, Røde Kors og Red Barnet.

Kommentar:

Overordnet set anerkender og roser en bred vifte af høringsparterne den betydelige forenkling, som der foreslås af kontanthjælpssystemet. Herunder at der indføres en enklere satsstruktur, samt at 225-timers reglen og kontanthjælpsloftet afskaffes. Der er en række bemærkninger om antallet af børn, som flyttes ud af lavindkomst samt om det økonomiske grundlag for borgere på kontanthjælp. Beskæftigelsesministeriet bemærker, at lovforslaget både indfører et lempeligere indkomstfradrag, som gør det muligt for den enkelte at forbedre sin økonomiske situation ved ganske få timers arbejde, samt skønnes at bidrage til, at flere børn løftes ud af lavindkomst.

Bemærkninger til lovforslaget

1. Ny ydelsesstruktur

1.1. Mindstesats, grundsats og forhøjet sats

Mange høringsparter (BUPL, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, CABI, DS, Danske Patienter, DRC Dansk Flygtningehjælp, FH, Institut for Menneskerettigheder, KL, Mødrehjælpen, Røde Kors, Red Barnet og Aalborg Kommune) udtrykker kritik af mindstesatsen. Det anføres bl.a., at mindstesatsen er for lav, og der udtrykkes en bekymring for, at børn i familier på mindstesatsen kommer til at leve i fattigdom.

Det anføres endvidere, at mindstesatsen risikerer at fastholde hovedsageligt flygtninge og indvandrere på en lav ydelse i en længere periode pga. opholds- og beskæftigelseskravene.

DS udtrykker bekymring for de unges forsørgelsesgrundlag. Tilsvarende er FH bekymret for aktivitetsparate unge under 30 år, der med de nye regler ”vil gå drastisk ned i ydelsesniveau”, samt at det vil få en række konsekvenser ift. uddannelse og

beskæftigelse. FH bemærker også, at der i disse år ses en bekymrende stigning i antallet af unge, der ender på førtidspension

Råd for Socialt Udsatte udtrykker kritik af, at den særlige sats for kontanthjælpsmodtagere under 30 år med visse psykiske diagnoser fjernes. Rådet anbefaler, at unge under 30 år med dokumenterede psykiske diagnoser får adgang til en forhøjet ydelse/yderligere tillæg. Dette skal ses i sammenhæng med rådets anbefaling om, at afklaringsretten også skal gælde for unge under 30 år, så det sikres, at ingen er på kontanthjælp i mange år. Danske Patienter udtrykker også kritik af, at den særlige sats for unge med visse psykiske diagnoser afskaffes med den konsekvens, at de unge kan se frem til at gå op mod 4.000 kroner ned i ydelse om måneden.

DA mener, at den automatiske, aldersbaserede forhøjelse fra grundsats til forhøjet sats ved det 30. år giver et incitament til langtidsledighed. DA anbefaler derfor, at den automatiske forhøjelse af kontanthjælpssatsen ved det fyldte 30. år udgår. DA anbefaler, at beskæftigelseskravet skærpes yderligere for at styrke borgernes incitament til løbende at søge beskæftigelse. DA anbefaler, at fritidstillægget til børn ligger inden for rammen på 85 pct. af overenskomst-mæssig mindsteløn for at sikre økonomiske incitament.

KL fremhæver en bekymring for, at flere borgere får svært ved at opretholde deres bolig, samt at der kan komme flere hjemløse og udsatte boligområder på grund af det skærpede beskæftigelseskrav. KL mener, at der er behov for at finde overgangsløsninger og stiller sig til rådighed for dialog med relevante ministerier.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Det gældende system består af en lang række sats og særlige ordninger, som i dag gør systemet svært at forstå for borgerne og vanskeligt at administrere for sagsbehandlerne i kommunerne. Det fremgår således af Aftale om Nyt kontanthjælpssystem – flere i arbejde, enklere regler og færre børn i lavindkomst, at aftalepartierne er enige om at erstatte de nuværende ydelser i kontanthjælpssystemet med tre grundlæggende sats: Mindstesats, grundsats og forhøjet sats, som gør det nemmere for borgerne at gennemskue, hvad man kan modtage af hjælp. Satsene kan suppleres af de forskellige tillæg: børnetillæg, tillæg til enlige forsørgere, tillæg til enlige uden børn, særligt ungetillæg, samt midlertidigt tilpasningstillæg. Desuden indføres et lempet indkomstfradrag, som gør det muligt for den enkelte at forbedre sin økonomiske situation ved ganske få timers arbejde.

Beskæftigelsesministeriet henviser til, at aftalepartierne ønskede at tilgodese de unge i kontanthjælpssystemet, der har udfordringer, som rækker ud over ledighed – f.eks. med psykiske eller sociale udfordringer. Derfor indføres et særligt ungetillæg. Samtidig indføres der det midlertidige tilpasningstillæg for de unge, der allerede er i kontanthjælpssystemet, mens der afsættes midler til ”Flere unge skal med” og en reserve til indsats målrettet unge med bl.a. psykiske udfordringer. Det skal styrke indsatsen for målgruppen.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at aftalepartierne har ønsket at fastholde et opholds- og et beskæftigelseskrav for at kunne modtage de højere satser, så kontanthjælp ikke i sig selv bliver en selvstændig tiltrækningsfaktor for udlændinge. Ministeriet bemærker, at modtagere af mindstesats også kan modtage børnetillæg, tillæg til enlige forsørgere, fritidstillæg og medicintilskud, samt at de får ret til ferie som øvrige modtagere af kontanthjælp.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at der løbende vil blive fulgt op på udvikling og konsekvenser af aftalerne på kontanthjælpsområdet – heriblandt boligområdet med fokus på udsættelser, hjemløshed, mv.

Beskæftigelsesministeriet bemærker også, at lovforslaget skønnes at bidrage til et øget arbejdsudbuddet samt til, at flere børn løftes ud af lavindkomst.

1.2. Børnetillæg

Aalborg Kommune, Kirkens Korshær, Røde Kors og Rådet for Socialt Udsatte finder det positivt, at der indføres børnetillæg til alle forældre i kontanthjælpssystemet.

DRC Dansk Flygtningehjælp, Mødrehjælpen og Red Barnet er ligeledes positive over for det nye børnetillæg, men de finder ikke, at det opvejer de foreslåede lave ydelsesniveauer, og det anføres, at tillæg burde afhænge af antal børn i familien.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at det fremgår af den politiske aftale, at børnetillæg udbetales med samme beløb til alle forældre i kontanthjælpssystemet uafhængigt af antallet af børn, som den enkelte forsøger. Denne model følger Ydelseskommissionens anbefalinger.

1.3. Tillæg til enlige

Ankestyrelsen bemærker, at det bør være op til kommunen, om de vil træffe en særskilt afgørelse om enlig status efter den foreslåede § 18, stk. 4, eller om de vil træffe denne afgørelse sammen med afgørelsen om tillæg til enlige efter de foreslåede § 18, stk. 1-3.

Aalborg Kommune, DRC Dansk Flygtningehjælp, Mødrehjælpen, Red Barnet, Røde Kors og Rådet for Socialt Udsatte, finder det positivt, at der indføres et tillæg til enlige i kontanthjælpssystemet. Det bemærkes dog, at tillæggene ikke opvejer konsekvenserne af de foreslåede ydelsesniveauer, samt at tillæg til enlig ikke-forsøger også burde gives til modtagere af mindstesats og til modtagere af forhøjet sats.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Beskæftigelsesministeriet har på baggrund af høringsvaret fra Ankestyrelsen præciseret i bemærkningerne til den foreslåede § 18, stk. 4, at det vil være op til den enkelte kommune at vurdere, om afgørelser om, hvorvidt personen kan anses for

samlevende eller enlig efter børnetilskudsloven, skal træffes som en selvstændig afgørelse forud for kommunens afgørelse om sats og tillæg til enlige.

Beskæftigelsesministeriet henviser til, at fordelingen af tillæg til enlige forsørgere og enlige ikke-forsørgere fremgår af den politiske aftale.

1.4. Særligt ungetillæg

DH bemærker, at det er positivt, at der indføres et ungetillæg på mellem 1.000-2.500 kr. og et midlertidigt tilpasningstillæg, men at der samlet set er tale om en væsentlig økonomisk forringelse netto for unge, som har helbredsudfordringer, handicap mv. DH foreslår derfor, at det midlertidige tilpasningstillæg hæves, og at der indføres et tillæg målrettet unge med særlige, dokumenterede helbredsmæssige udfordringer, som rummer den eksisterende liste af psykiske diagnoser, men også inkluderer andre diagnoser.

DA er bekymret for, at det foreslåede særlige ungetillæg vil hæmme borgerens progression mod selvforsørgelse og uddannelse på lige fod med aktivitetstillægget. DA foreslår derfor, at adgangen til ungetillægget indsnævres, så der er mindre overlap med målgruppen for aktivitetstillægget. Lederne stiller tilsvarende spørgsmål ved, om det særlige ungetillæg også har en fastholdende effekt.

DCR Dansk Flygtningehjælp kritiserer, at det særlige ungetillæg ikke ydes til målgruppen for mindstesats og sats for hjemmeboende, som de mener, er forskelsbehandling.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at aftalepartierne har ønsket at tilgodese de unge i kontanthjælpssystemet, der har udfordringer, som rækker ud over ledighed f.eks. med psykiske eller sociale udfordringer, samtidig med at der skal være en balance i forhold til ikke at skabe barrierer for progression. Derfor indføres et særligt ungetillæg, der er ens for alle aktivitetsparate. Samtidig bemærkes det, at aftalepartierne har ønsket at fastholde et opholds- og et beskæftigelseskrav for at kunne modtage de højere satser og nogle af tillæggene, så kontanthjælp ikke i sig selv bliver en selvstændig tiltrækningsfaktor for udlændinge.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at Aftale om Nyt kontanthjælpssystem – flere i arbejde, enklere regler og færre børn i lavindkomst afsætter en pulje på 150 mio. kr. til en 3-årig, helhedsorienteret ”Flere unge skal med-indsats” for aktivitetsparate borgere, der modtager kontanthjælp på den foreslåede grundsats. Indsatsen skal bygge videre på erfaringerne fra ”Flere skal med-projekterne”, der har vist gode resultater med at få langvarige kontanthjælpsmodtagere ind på arbejdsmarkedet. Derudover afsætter aftalen en reserve på samlet set knap 1 mia. kr. i perioden 2025-2035, der skal finansiere indsatsen, som kan hjælpe bl.a. udsatte unge og unge med psykiske udfordringer.

1.5. Midlertidigt tilpasningstillæg

Ankestyrelsen anfører, at det bør fremgå tydeligt af reglerne eller af bemærkningerne, at kommunen skal træffe afgørelse senest i juni 2027 om, at tilpasningstillægget vil bortfalde. Det bør også fremgå tydeligt, at kommunen i sin afgørelse om bevilling skal oplyse borgeren om, at tilpasningstillægget alene kan udbetales frem til juni 2027.

DH finder det positivt, at der indføres en overgangsordning i form af et midlertidigt tilpasningstillæg. Men dels vil det ikke kompensere fuldt ud, dels vil nye unge opleve at få betydeligt mindre fremover og stadig have de samme udfordringer.

Flere af høringsparterne, herunder DS, Danske Patienter, DH, FH, Kirkens Korshær, og Rådet for Socialt Udsatte, har udtrykt bekymring over sårbare unges økonomiske grundlag – også selvom man midlertidigt indfører et tilpasningstillæg i to år for dem, der går relativt meget ned i ydelsesniveau.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Beskæftigelsesminister har justeret lovforslaget i overensstemmelse med Ankestyrelsens bemærkninger.

F.s.v.a. høringsvarene angående ydelsesniveauet til udsatte unge henvises til bemærkningerne i afsnit 1.4.

2. Fritidstillæg til børn af kontanthjælpsmodtagere

BUPL, Børnesagens Fællesråd, DA, DS, DRC Dansk Flygtningehjælp, FH, Kirkens Korshær, Mødrehjælpen, Red Barnet, Røde Kors, Rådet for Socialt Udsatte og Aalborg Kommune er generelt positive over for forslaget om et fritidstillæg til børn af kontanthjælpsmodtagere, men påpeger konkrete udfordringer ved ordningens konstruktion.

Børnerådet og DRC Dansk Flygtningehjælp har udtrykt en bekymring ved fritidstillæggets egnethed til at sikre, at børn, der vokser op i fattigdom, får retten til et fritidsliv.

Børnerådet, DRC Dansk Flygtningehjælp og Mødrehjælpen er uforstående over for, at fritidstillægget indeholder et loft på tre børn pr. familie, da de mener, at alle børn har behov for at deltage i fritidsaktiviteter.

Børnerådet anfører i deres supplerende bemærkninger, at de administrative byrder forbundet med fritidstillægget heller ikke bør pålægges foreningslivet. Det kan få konsekvenser for børns fritidsliv, hvis foreninger skal bruge tid og energi på administrative opgaver, fordi det mindsker foreningens mulighed for at fokusere på aktiviteter, der skaber værdi for børn, som f.eks. personlig støtte, mentorordninger og andre sociale tiltag.

BUPL, DS, KL, FH, Røde Kors og Mødrehjælpen udtrykker, at dokumentationskravet vil blive en administrativ byrde og skabe unødvendigt bureaukrati. DS ser gerne, at ordningen bliver administreret med tillid frem for dokumentation via kvitteringer. FH opfordrer til lettilgængelige IT-løsninger eller et stikprøve-princip, hvor borgere kun indsender dokumentation efter forespørgsel. KL anfører, at udvikling af IT-understøttelse til fritidstillægget vil indebære en udgift på omkring 15-20 mio. kr. de første år, og at de årlige administrative omkostninger for kommunerne forventes at være 30-40 mio. kr., hvilket vil udgøre cirka en tredjedel af det samlede udbetalte beløb af fritidstillægget, som forventes at være på cirka 150 mio. kr. årligt. KL foreslår i stedet at indføre en tro- og love-erklæring kombineret med stikprøvekontroller.

Mødrehjælpen, Børnesagens Fællesråd og Red Barnet udtrykker bekymring for, at de mest sårbare familier kan få svært ved at efterleve dokumentationskravene til fritidstillægget, hvilket kan forhindre deres adgang til fritidstillægget.

Ankestyrelsen bemærker, at der ved tilrettelæggelsen af en eventuel selvbetjeningsløsning bør være opmærksomhed på ressourcetsvage borgeres mulighed for at benytte sig af løsningen. Ankestyrelsen anfører, at det bør fremgå helt klart, at kommunerne har en pligt til at vejlede borgerne fyldestgørende om dokumentationskravet samt, hvordan og hvornår borgeren kan få ret til genoptagelse af fritidstillægget, hvis denne bortfalder på baggrund af manglende dokumentation. Endelig har Ankestyrelsen påpeget et behov for yderligere præcisering i bemærkningerne af dokumentationskravet og genoptagelse af retten til tillæg efter bortfald.

Børnesagens Fællesråd, DS, FH og Mødrehjælpen udtrykker en bekymring for, at fritidstillægget er reduceret for enlige forsørgere, og mener, at dette kan forringe disse familiers mulighed for at lade deres børn deltage i fritidsaktiviteter.

Mødrehjælpen og DRC Dansk Flygtningehjælp ønsker et større fokus på bedre vejledning og støtte til udsatte målgrupper og flygtningefamilier for at sikre, at de kan få gavn af tillægget.

DRC Dansk Flygtningehjælp er kritisk over for, at børn af forældre, der modtager brøkpension og supplement hertil, ikke har ret til fritidstillægget. Aarhus Kommune bemærker i deres høringssvar, at de er i tvivl om, hvorfor brøkpensionister eventuelt ikke anses som værende både pensionister og kontanthjælpsmodtagere i forhold til at være berettiget til fritidstillægget.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Der er udbredt støtte i høringssvarene til forslaget om et fritidstillæg til børn af kontanthjælpsmodtagere men bekymring for dokumentationskravet.

Det fremgår af den politiske aftale, at fritidstillægget vil blive udbetalt sammen med kontanthjælpen, og at forældrene vil skulle dokumentere, at der bruges penge på barnets fritidsliv. Intentionen med dokumentationskravet er at understøtte, at pengene rent faktisk kommer barnet til gode. For at gøre det så nemt som muligt for børnefamilierne, samt for at lette administrationen i kommunerne, vil forældrene imidlertid ikke skulle indsende dokumentation for hele fritidstillægget men kun for

anvendelsen af en tredjedel af fritidstillægget hver tredje måned. Hvis forældrene ikke leverer dokumentationen, så stopper udbetalingen.

Beskæftigelsesministeriet har i lovforslagets bemærkninger præciseret yderligere om dokumentationskrav og genoptagelse på baggrund af Ankestyrelsens hørings-svar.

I forhold til bekymringen om ordningens egnethed til at sikre børns fritidsliv m.m. skal Beskæftigelsesministeriet henvise til, at der er afsat en pulje på 5,9 millioner kr. i 2025 og herefter 11,7 millioner kr. årligt med det formål at skabe følgeordninger, hvor børn i udsatte positioner hjælpes i gang med fritidsaktiviteter af frivillige. Puljen kan søges af civilsamfundsorganisationer med henblik på at etablere og understøtte følgeordninger. Følgeordningerne skal understøtte, at personer, der har ret til et fritidstillæg for et hjemmeboende barn, vil kunne få hjælp, hvis barnet ønsker at deltage i en fritidsaktivitet og har behov for at blive hjulpet i gang. Selvom børnefamilierne får et fritidstillæg til børnenes fritidsaktiviteter, vil vejen til fodboldklubben eller spejderforeningen være længere for nogle familier end for andre. Puljen til følgeordninger bliver udmøntet parallelt med lovforslaget.

Fritidstillægget er omfattet af kommunernes almindelige og generelle vejledningsforpligtelse om hjælp til forsørgelse. Som en del af vejledningen om fritidstillægget over for personer i målgruppen for et fritidstillæg kan kommunen oplyse om eventuelle følgeordninger til fritidsaktiviteter i kommunen og informere om, hvor en modtager af fritidstillægget vil kunne få mere viden om eventuelle følgeordninger til børns fritidsaktiviteter i kommunen, såfremt der er etableret sådanne følgeordninger i kommunen. Vejledningen om følgeordninger skal ses i sammenhæng med initiativet i den politiske aftale om en pulje til følgeordninger til børns deltagelse i fritidsaktiviteter.

Det fremgår af den politisk aftale, at aftalepartierne er enige om, at fritidstillægget til enlige forsørgere skal reduceres. Der henvises til, at enlige forsørgere allerede i dag har mulighed for at modtage børnetilskud, som kan dække nogle af de samme udgifter som fritidstillægget.

Beskæftigelsesministeriet har på baggrund af bemærkninger om brøkpensionister præciseret bemærkningerne i lovforslaget, således at det tydeligt fremgår, at fritidstillægget er målrettet børn i kontanthjælpssystemet. Brøkpensionisters hovedydelse er pension og ikke kontanthjælp, uanset at denne personkreds skal opfylde betingelserne i kontanthjælpssystemet og dermed også er omfattet af beregningsreglerne, herunder reglerne for ægtefælleberegning.

Beskæftigelsesministeriet skal i øvrigt henvise til, at aftalepartierne er enige om, at fritidstillægget skal evalueres.

3. Lempeligere fradrag for arbejdsindkomster

Aalborg Kommune bemærker, at det lempeligere indkomstfradrag er et godt initiativ, som vil højne borgernes motivation til at tage ordinære timer. Aalborg Kommu-

ner anfører dog, at det bør gøres mere tydeligt, hvorledes indkomstloftet skal fortolkes og praktiseres i kommunerne. Aalborg Kommune ser med bekymring på, at der ikke er mulighed for at tage hensyn til indkomstfradraget ved ansøgning om kontanthjælp. Dette risikerer at indebære en forskelsbehandling af personer, der f.eks. har arbejde inden for lavtlønsområdet. Derudover fremfører Aalborg Kommune en forventning om, at der skal foretages vurderinger og afgørelser om ophør af hjælpen, hvis det vurderes, at borgere, der allerede modtager kontanthjælp, indretter sig på at modtage kontanthjælp samtidig med ordinære timer, der nogenlunde svarer til fribeløbet. Det forudses, at der kan opstå merarbejde for rådgiverne, da der samtidig skal foretages rådighedsvurderinger for disse borgere. Aalborg Kommune ønsker på den baggrund, at der bliver taget stilling til, hvordan denne kontrol kan foregå i kommunerne; hvornår er der tale om, at en borger og evt. ægtefælle indretter sig på kontanthjælp og deltidsarbejde.

Aarhus Kommune opfordrer Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering til at illustrere et eksempel på, hvor fribeløbet og procentfradraget kan anvendes for personer, der allerede modtager hjælp i kontanthjælpssystem, idet der er tale om ny praksis. Videre foreslår Aarhus Kommune, at teksten suppleres af vejledende eksempler, som giver en pejling om, hvordan ”fast gennem længere tid” skal forstås, når et ægtepar har indrettet sig fast på at modtage kontanthjælp med arbejdsindkomster fra deltidsarbejde, og kommunen skal træffe afgørelse om ophør af hjælpen. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering opfordres også til at angive hjemlen for ophør af hjælpen.

DA bifalder, at der i lovforslaget indføres en mere lempelig modregning af arbejdsindkomst, samt at evalueringen af det nye kontanthjælpssystem bl.a. skal fokusere på det lempeligere indkomstfradrag.

DRC Dansk Flygtningehjælp er meget positive overfor, at der indføres et mere lempeligt fradrag for arbejdsindkomst særligt for personer, som modtager mindstesats og grundsats. DRC Dansk Flygtningehjælp mener dog, at hvis man vælger at bibeholde en særlig lav sats som mindstesatsen, så bør personer omfattet af mindstesatsen have mulighed for at få et højere fribeløb i forhold til arbejdsindtægter end personer på grundsatsen.

KL bemærker, at der ikke tages hensyn til indkomstfradrag for førstegangsansøgere og ansøgere, der har været ude af hjælpen i 3 måneder. KL foreslår, at KL og Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering indleder drøftelser, der skal sikre, at formuleringen om førstegangsansøgning m.m. er tilstrækkelig præcis til, at den ikke får u hensigtsmæssige og utilsigtede konsekvenser for kommunernes tilrettelæggelse af sagsgangene på kontanthjælpsområdet.

Mødrehjælpen er positive over, at der indføres lempeligere indkomstfradrag. Mødrehjælpen mener dog også, at der er afgørende, at familier på kontanthjælp hjælpes med en helhedsorienteret indsats.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Beskæftigelsesministeriet har på baggrund af KL's bemærkninger justeret lovtæksten i forslaget til § 31, stk. 8, således, at en borger betragtes som nyansøger efter 2 måneder uden hjælp. Beskæftigelsesministeriet har endvidere præciseret bemærkningerne i lovforslaget for så vidt angår denne del.

Videre har ministeriet præciseret bemærkningerne, så det tydeligt fremgår, hvordan det skal forstås, når et ægtepar har indrettet sig fast på at modtage kontanthjælp med arbejdsindkomster fra deltidsarbejde, og kommunen skal træffe afgørelse om ophør af hjælpen. Processen - med kommunens rådighedsafprøvning med tilbud og sanktioner, hvis personen udebliver/afviser tilbud, brug af den skærpede rådigheds-sanktion i § 40 a i lov om aktiv socialpolitik og for til sidst at træffe afgørelse om at lukke sagen - er nu beskrevet grundigere i lovforslaget.

Beskæftigelsesministeriet skal videre henvise til, at det fremgår af den politiske aftale, at det lempeligere indkomstfradrag skal evalueres.

4. Et nyt og enkelt boligstøtteloft

Ankestyrelsen bemærker, at reglerne om boligstøtteloftet med fordel i stedet kan indsættes i lov om individuel boligstøtte, da det er Udbetaling Danmark, der varetager beregningen af nedsættelsen af boligstøtten, og kommunen alene har en vejledningsforpligtigelse.

Udbetaling Danmark bemærker, at boligstøtteloftet udgør en væsentlig forenkling af reglerne ved, at der alene er ét boligstøtteloft for alle, der er omfattet, modsat 29 forskellige lofter i kontanthjælpsloftet. Udbetaling Danmark påpeger endvidere, at efter reglerne i boligstøtteloven skal der løbende ske omberegning af boligstøtten i en række tilfælde. Det vurderes at kunne være hensigtsmæssigt, hvis der fremgår en bestemmelse til boligstøtteloftet om, at der skal ske en beregning af nedsættelsen som følge af boligstøtteloftet, når boligstøtten ændres. I forhold til partshøring bemærker Udbetaling Danmark, at de ikke finder, at der vil være værdi i, at Udbetaling Danmark foretager partshøring af en boligstøtteloftmodtager i husstanden, der ikke er ægtefælle til en kontanthjælpsmodtager omfattet af boligstøtteloftet. Udbetaling Danmark foreslår i den forbindelse, at man indfører en genoptagelsesadgang for boligstøtteloftmodtageren.

DS bemærker, at der med lovforslaget sker en forenkling, da bl.a. kontanthjælpsloftet afskaffes. DS er dog generelt bekymrede for udfordringerne med at kunne betale basale fornødenheder.

KL bemærker, at de er meget tilfredse med, at kontanthjælpssystemet forenkles, da lovforslaget bl.a. indebærer en afskaffelse af en række komplekse og administrative tunge regler, fx kontanthjælpsloftet. KL ærgrer sig dog over, at der ikke er en enkel måde at administrere det nye boligstøtteloft på.

Mødrehjælpen og Red Barnet bemærker, at det er positivt, at kontanthjælpsloftet afskaffes, men er bekymrede for det nye boligstøtteloft. Mødrehjælpen er bekymrede over, om boligstøtteloftet vil betyde en nedgang i støtte til boligudgifter, særligt når

muligheden for at få tildelt særlig støtte omlægges. Red Barnet er bekymrede over, om der er risiko for, at børnefamilier vil skulle fraflytte deres bolig.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Høringssvarene er generelt positive ift. afskaffelsen af kontanthjælpsloftet, der af flere betragtes som administrativt tungt.

Boligstøtteloftet vil alene indeholde ét loft med en fast grænse på 350 kr. og vil kun omfatte samlevende og gifte, der kommer til at modtage den foreslåede forhøjede sats i kontanthjælpssystemet.

Beskæftigelsesministeriet har ændret lovforslaget på baggrund af Udbetaling Danmarks bemærkninger, så det fremgår, at Udbetaling Danmark skal foretage en ændret beregning af nedsættelsen af boligstøtten, hvis boligstøtten ændres som følge af øvrige ændringer i husstandens forhold. Beskæftigelsesministeriet kan desuden tilslutte sig Udbetaling Danmarks bemærkninger om, at det vil være uproblematisk ikke at foretage partshøring af boligstøttedtager ifm. nedsættelsen af boligstøtten som følge af boligstøtteloftet. Beskæftigelsesministeriet har på den baggrund indsat en bestemmelse i lovforslaget, der giver Udbetaling Danmark mulighed for at undlade at foretage partshøring af den person, der får boligstøtten udbetalt i en husstand med et husstandsmedlem, der får boligstøtten nedsat som følge af boligstøtteloftet, ifm. nedsættelsen af boligstøtten som følge af boligstøtteloftet. Udbetaling Danmark vil samtidig med nedsættelsen af boligstøtten skulle gøre boligstøttedtageren bekendt med adgangen til at få sagen genoptaget.

5. De højere formuegrænser

DS og Danske Patienter støtter forslaget om ændring af formuegrænsen. Danske Patienter er positive over, at formuegrænserne for både enlige og par ændres fra henholdsvis 10.000 til 15.000 og 20.000 til 30.000 kr.

KL foreslår, at der ved reguleringen af de højere beløbsgrænser for formue afrundes til mere runde beløb end nærmeste hele krone. KL bemærker i den forbindelse, at vurderingen af en borgers formue ofte sker på baggrund af mere overordnede værdiansættelser.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Beskæftigelsesministeriet har på baggrund af KL's bemærkninger justeret lovforslaget således, at de foreslåede nye formuegrænser ved den årlige regulering afrundes til nærmeste beløb deleligt med 100.

6. Obligatoriske arbejdsgiverbetalte pensionsordninger

DS og Lederne kan tilslutte sig forslaget om ændret formue- og kapitalregulering.

Forsikring & Pension støtter, at kravet om tvangshævning af arbejdsmarkedspension ophæves, og foreslår, at stoppet for tvangshævning udvides til at omfatte tidligere

selvstændige. Forsikring & Pension bemærker, at begrebet ”arbejdsgiverbetalt pensionsordning” er uklart og kan skabe udfordringer for kommunernes og pensionssektorens administration af bestemmelsen.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Beskæftigelsesministeriet har på baggrund af bemærkningerne fra Forsikring & Pension præciseret lovforslagets § 14, stk. 5, således at det nu fremgår, at den omhandler obligatoriske pensionsordninger. Beskæftigelsesministeriet har endvidere justeret bestemmelsens ordlyd, så det ikke længere fremgår, at der skal være tale om pensionsordninger med tilbagekøbsret. Ministeriet bemærker i den forbindelse, at pensionsordninger uden tilbagekøbsret heller ikke efter de gældende regler har betydning for retten til kontanthjælp.

7. Ensartede ferierettigheder

DS, DCR Dansk Flygtningehjælp, Lederne, Mødrehjælpen, Røde Kors, Red Barnet og Aalborg Kommune er meget positive over forslaget om ensartede ferierettigheder til alle, herunder til personer, der modtager mindstesats. Aalborg Kommune bemærker yderligere, at det er meget glædeligt, at der bliver mulighed for supplerende kontanthjælp til feriegodtgørelse, når borger har få ordinære timer.

Mødrehjælpen bemærker, at det er ærgerligt, at retten til ferie for kontanthjælpsmodtagere på mindstesats først træder i kraft, når de har modtaget kontanthjælp i 12 måneder.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Beskæftigelsesministeriet skal i forhold til Mødrehjælpens høringssvar bemærke, at kravet om at der først er ret til ferie, når personer på mindstesatsen har modtaget hjælp i 12 måneder, gælder for alle personer, der modtager kontanthjælp.

8. Medicintilskud

BUPL, DH, Danske Patienter, DRC Dansk Flygtningehjælp, FH, Mødrehjælpen, Red Barnet, Rådet for Socialt Udsatte, SAND – de hjemløses landsorganisation og Aalborg Kommune støtter op om forslaget om medicintilskud.

BUPL, Danske Patienter, FH, Mødrehjælpen og Aalborg Kommune foreslår dertil, at retten til dækning af medicin skal gælde med det samme. DH ser gerne, at ”ancienitetskravet” på 12 måneder for voksne sænkes til 6 måneder. DRC Dansk Flygtningehjælp foreslår, at personer på mindstesats skal have retten fra første dag og ikke først efter at have modtaget kontanthjælp i 12 måneder ud af de seneste 18 måneder. DRC Dansk Flygtningehjælp henviser til, at personer omfattet af mindstesatsen typisk vil have svært ved at betale helbredsrigtig velbegrunderet medicin på så lav en ydelse de første 12 måneder. Rådet for Socialt Udsatte foreslår, at dækningen opnås allerede efter tre måneder.

DS bemærker, at forslaget om medicintilskud også bør omfatte unge 18-29-årige, og at ordningen for de unge ikke skal være betinget af, at den unge har modtaget kontanthjælp.

Aalborg Kommune forudser flere administrative opgaver i kommunerne, da borgerne alligevel vil henvende sig til kommunerne med brug for hjælp til at gennemskue, hvordan de skal søge om enkelttilskud mv.

Apotekerforeningen bemærker, at indførelsen af retten til medicinhjælp kræver tilpasning af den eksisterende samarbejdsaftale mellem Apotekerforeningen og KL og tekniske tilpasninger i apotekersystemet. Apotekerforeningen bemærker endvidere, at i den foreslåede formulering af § 82 b, stk. 4, bør "Apoteket" ændres til "Det Centrale Tilskudsregister".

Danske Patienter bemærker med henvisning til forslaget om, at kommunen uden samtykke skal kunne videregive oplysninger til apoteket, at dataudvekslingen mellem kommunen og apotek skal ske på en forsvarlig måde. Danske Patienter bemærker videre, at borgeren /forælderen skal orienteres om, at der er givet en medicinbevilling.

Datatilsynet bemærker, at behandling af oplysninger om borgernes forsørgelsesgrundlag ikke er nødvendigt for apotekernes håndtering og salg af medicin.

Ankestyrelsen bemærker, at det bør overvejes at præcisere, at udgifter til ikke-tilskudsberettiget medicin, uanset retten til tilskud efter den foreslåede § 82 b er indtrådt, kan dækkes efter bestemmelsen i § 82, når betingelserne i øvrigt er opfyldt. Ankestyrelsen henviser endvidere til, at der kan være en udfordring i samspillet mellem den foreslåede ret til hjælp til medicin og reglerne i serviceloven om dækning af merudgifter.

Ankestyrelsen, FH, Red Barnet og Mødrehjælpen er kritiske overfor, at der kun kan ydes tilskud svarende til prisen på det billigste lægemiddel. FH foreslår en dispensationsmulighed, hvis der er lægefaglige årsager til, at recepten dækker et dyrere præparat.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at forslaget om medicintilskud er udformet i overensstemmelse med den politiske aftale, hvoraf det fremgår, at tilskuddet gives til borgere, som har været i kontanthjælpssystemet i mindst 12 måneder inden for de seneste 18 måneder. Det er ikke en betingelse for retten til tilskud, at personen er fyldt 18 år. Det er alene en betingelse, at personen har modtaget kontanthjælp efter § 16. Kontanthjælp efter § 16 dækker både mindstesats, grundsats, forhøjet sats og sats for hjemmeboende. Kommunen vil skulle orientere borgeren om retten til tilskud til medicin.

Tilskuddet dækker den del af udgiften til tilskudsberettiget medicin, som der ikke ydes tilskud til efter sundhedsloven. I forhold til bemærkningerne fra FH og Mødre-

hjælpen, herunder FH's forslag om en dispensationsordning, bemærkes, at det forudsættes, at lægen vil søge om individuelt tilskud, hvis lægen angiver, at der ikke kan ske substitution, og dette lægemiddel ikke er det billigste.

Beskæftigelsesministeriet bemærker videre, at det fortsat vil være muligt at søge om hjælp til medicinudgifter efter § 82 i lov om aktiv socialpolitik og § 36 i integrationsloven, selvom personen ikke har modtaget kontanthjælp i 12 måneder. Den foreslåede § 82 b er således et supplement til den gældende § 82.

Beskæftigelsesministeriet bemærker i forhold til høringsvaret fra Apotekerforeningen, at oplysningen fra kommunen om en persons ret til medicintilskud rettelig skal gives til CTR og ikke til apoteket. Beskæftigelsesministeriet har rettet fejlen i lovforslaget. Apotekerforeningens bemærkninger har endvidere givet anledning til en række præciseringer i bemærkningerne til lovforslaget.

Beskæftigelsesministeriet har på baggrund af Ankestyrelsens bemærkningerne præciseret samspillet og sammenhængen mellem den gældende § 82 og den foreslåede § 82 b.

I forhold til den foreslåede bestemmelses samspil med reglerne om dækning af nødvendige merudgifter i serviceloven kan Beskæftigelsesministeriet oplyse, at ministeriet er opmærksomt på problematikken, og at der har været en dialog med Social- og Boligministeriet herom.

Beskæftigelsesministeriet bemærker i forhold til Datatilsynets bemærkning, at apoteket alene vil kunne se, at den pågældende person har ret til tilskud. Bestemmelserne om videregivelse af oplysninger og apotekets afregning med kommunen er i øvrigt blevet justeret efter dialog med Justitsministeriets persondatabeskyttelseskontor.

9. Afklaring

DRC Dansk Flygtningehjælp, DH, DS, FH, Kirkens Korshær, Røde Kors, Rådet for Socialt Udsatte og SAND – de hjemløses landsorganisation støtter som udgangspunkt op om forslaget om afklaring af aktivitetsparate borgere.

DH, CABI, DS, FH og Rådet for Socialt Udsatte bemærker dog bl.a., at afklaringen bør være årlig og ikke hvert andet år. FH påpeger endvidere, at den første afklaring bør ske hurtigst muligt og ikke først efter to år.

DS bemærker videre, at det er vigtigt, at den plan, som kommunen udarbejder for personer, der ikke er i målgruppen for ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension, får karakter af en afgørelse, som borgeren kan påklage, samt at ”afklaringsgarantien” registreres. DS mener endvidere, at det bl.a. er vigtigt, at de medarbejdere, der arbejder med ”afklaringsgarantien”, er uddannet socialrådgivere/socialformidlere.

DH foreslår derudover, at ordningen yderligere justeres, så den bl.a. indeholder en ret for borgeren til at søge ressourceforløb, fleksjob, førtidspension eller revalidering ”på det foreliggende grundlag” og henviser til, at den afklaringsret, som var en del af den nu bortfaldne aftale om kontanthjælpssystemet (2022), som blev indgået før

folketingsvalget i 2022, bl.a. bestod af en løbende årlig genvurdering af borgerens sag og en ret for borgeren til at søge om ressourceforløb eller fleksjob på det foreliggende grundlag.

Lederne bemærker, at det er bekymrende, at afklaringsretten vil føre til, at endnu flere tilkendes førtidspension, jf. bemærkningerne i lovforslaget om at retten til afklaring skønnes at føre til merudgifter til førtidspension, da det er en uheldig udvikling set i lyset af, at tilgangen til førtidspension i forvejen er rekordhøj.

Rådet for Socialt Udsatte bemærker videre bl.a., at afklaringsretten skal følges af mulighed for en helhedsorienteret indsats, så der i genvurderingen inddrages relevante fagligheder, og at der sikres opfølgning på kommunernes pligt til genvurdering.

DH, FH og Rådet for Socialt Udsatte foreslår, at afklaringsretten også skal gælde for kontanthjælpsmodtagere under 30 år.

KL bemærker, at forslaget om en afklaringsret overlapper med anbefalingen fra ekspertgruppen for fremtidens beskæftigelsesindsats om, at borgere længere væk fra arbejdsmarkedet får en fremdriftsgaranti. KL foreslår, at regeringen i de fremadrettede overvejelser vedrørende ekspertgruppens anbefalinger erstatter afklaringsretten med en frisættelse af beskæftigelsesindsatsen, hvor borgere længere fra arbejdsmarkedet får en fremdriftsgaranti, jf. ekspertgruppens anbefalinger.

DRC Dansk Flygtningehjælp, Røde Kors og Rådet for Socialt Udsatte finder, at aktivitetsparate integrationsborgere omfattet af integrationslovens regler skal omfattes af afklaringsretten. DRC Dansk Flygtningehjælp er uforstående og kritisk over, at integrationsborgere omfattet af integrationsloven ikke er omfattet af forslaget, og henviser bl.a. til, at disse mennesker ofte har betydelige helbredsmæssige udfordringer, traumer og sociale problemer, og at det er deres erfaring, at der ikke i praksis er et løbende fokus på at afklare situationen for udlændinge i program under integrationsloven i alle kommuner. Røde Kors henviser bl.a. til, at de indsatser, der er under selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet i dag, ikke kan sammenlignes med en egentlig afklaringsret.

FSR - danske revisorer, Rådet for Socialt Udsatte og SAND – de hjemløses landsorganisation bemærker, at afklaringsretten bør beskrives tydeligere. FSR - danske revisorer finder, at det bør fremgå, hvilke værktøjer kommunerne skal anvende i vurderingen af, hvilken indsats, der kan/skal iværksættes for personen. Rådet for Socialt Udsatte henviser bl.a. til, at der bør udarbejdes nationale retningslinjer for indhold og rammer for afklaringen.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at det fremgår af aftalen om Nyt kontanthjælpsystem – flere i arbejde, enklere regler og færre børn i lavindkomst, at der indføres ”en afklaringsret for alle aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere fyldt 30 år, når de har været i kontanthjælpsystemet i to år”, og at ”afklaringsretten vil gælde for

borgere fyldt 30 år, som ikke er omfattet af reglerne om selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet efter integrationsloven.”

I forhold til bemærkningerne om, at afklaringen bør være årlig og ikke hvert andet år, bemærker Beskæftigelsesministeriet derudover, at det nye tiltag om afklaring skal gælde ved siden af de krav, der allerede gælder i dag i forhold til kommunernes behandling af sager, dvs. forvaltningsretten, retssikkerhedsloven, almindelige retsgrundsætninger og god forvaltningsskik samt den løbende opfølgingsforpligtelse, der følger af § 10 i lov om aktiv socialpolitik, der ikke alene vedrører økonomisk opfølgning.

Beskæftigelsesministeriet bemærker ift. bemærkningen fra Lederne om, at flere vil komme på førtidspension, at der ikke er ændret på tilkendelseskriterierne ift. førtidspension, men at nyt tiltag om afklaring skønnes at medføre, at flere vil blive tilkendt førtidspension tidligere.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker i forhold til bemærkningerne fra Dansk Flygtningehjælp, Rådet for Socialt Udsatte og Røde Kors, at baggrunden for, at borgere omfattet af reglerne om selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet efter integrationsloven ikke er omfattet af det nye tiltag om afklaring er, at der i forvejen er løbende fokus på at afklare situationen for udlændinge i program efter integrationsloven, hvorfor der ikke vurderes behov for en supplerende afklaring for denne gruppe.

For så vidt angår Dansk Flygtningehjælps bemærkning om at have set flere eksempler på, at udlændinge ikke modtager bl.a. en helbredsmæssig vurdering, bemærker Udlændinge- og Integrationsministeriet, at kommunalbestyrelsen alene skal tilbyde en flygtning, som visiteres til kommunen, en helbredsmæssig vurdering, hvis der efter en konkret vurdering skønnes at være behov for en nærmere afdækning af den pågældendes fysiske og psykiske helbredsforhold. Kvoteflygtninge skal dog imidlertid altid tilbydes en helbredsmæssig vurdering.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker i tilknytning til ovenstående, at kommunen ligesom ved tilrettelæggelsen af den eksisterende beskæftigelsesindsats over for en ledig borger altid skal foretage en individuel vurdering af den enkeltes forudsætninger og behov, og at arbejdspligtens indhold og omfang ligeledes vil blive afstemt med disse.

I forhold til bemærkningerne om beskrivelsen og tilrettelæggelsen af det nye tiltag om afklaring, herunder at det bør være uddannede socialrådgivere/socialformidlere, som arbejder med afklaring, bemærker Beskæftigelsesministeriet, at der ikke med lovforslaget sættes rammer for, hvordan kommunerne organiserer sig eller løser opgaven. Det vil således være op til den enkelte kommune at tilrettelægge afklaringen, herunder inddragelsen af andre fagligheder. Kommunen skal i den forbindelse tage stilling til, hvilke konkrete indsatser, der vil kunne iværksættes for at understøtte, at personen bliver en del af arbejdsmarkedet.

I forhold til bemærkningerne om, at det nye tiltag om afklaring overlapper med anbefalingen om en fremdriftsgaranti fra Ekspertgruppen for fremtidens beskæftigelsesindsats bemærker Beskæftigelsesministeriet, at regeringen lige nu overvejer ekspertgruppens anbefalinger, og at en fremdriftsgaranti ligger uden for dette lovforslag.

10. Afskaffelse af særlig støtte for kontanthjælpsmodtagere

Aalborg Kommune bemærker, at det er bekymrende, at særlig støtte fjernes for borgere på kontanthjælp, samt at det risikerer at medføre, at flere borgere bliver sat ud af deres bolig.

DH bemærker, at flere af deres medlemsorganisationer er bekymrede for afskaffelsen af den særlige støtte efter § 34 for modtagere af uddannelses- og kontanthjælp. DH foreslår, at effekterne undersøges nærmere og at det sikres, at ændringerne ikke forringer levevilkårene for borgere med handicap.

DS vil følge konsekvenserne af, at der ikke længere kan ydes særlig støtte til kontanthjælpsmodtagere, herunder også modtagere af de laveste ydelser med fokus på, at borgere kan opleve udfordringer med at kunne betale basale fornødenheder.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Aftale om Nyt kontanthjælpssystem – flere i arbejde, enklere regler og færre børn i lavindkomst tager udgangspunkt i Ydelseskommisionens anbefalinger. Det fremgår derfor af den politiske aftale, at aftalepartierne vil afskaffe en række særordninger og tillæg, som i dag gør kontanthjælpssystemet svært at navigere i. I tråd med Ydelseskommisionens anbefalinger afskaffes bl.a. kontanthjælpsloftet, 225-timers reglen og særlig støtte. Afskaffelsen af disse særordninger og tillæg tager udgangspunkt i, at der er indført en ny og enklere satsstruktur.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at det også fremgår af den politiske aftale, at ét af hovedformålene med det nye kontanthjælpssystem er, at der skal være en tydelig økonomisk gevinst ved at tage et arbejde på lavtlønsområdet. Samtidig fremgår det af den politiske aftale, at det bedre skal kunne betale sig at arbejde i småjobs ved siden af kontanthjælpen, og derfor foreslås det at indføre et nyt og lempeligere indkomstfradrag. Det nye indkomstfradrag vil betyde, at kontanthjælpsmodtagere og en evt. ægtefælle, der modtager den foreslåede mindstesats eller den foreslåede grundsats, får et fribeløb på 5.000 kr. om måneden. Kontanthjælpsmodtagere, der modtager den foreslåede forhøjede sats, vil få et fribeløb på 2.500 kr. om måneden. Det skal understøtte, at borgerne kan øge deres levestandard ved få timers arbejde.

Beskæftigelsesministeriet bemærker endvidere, at det også foreslås at indføre et nyt særligt ungetillæg og et nyt tilskud som skal dække hele egenbetalingen på medicin, der er tilskudsberettiget efter sundhedsloven. Der afsættes også en pulje på 150 mio. kr. til en 3-årig, helhedsorienteret "Flere unge skal med-indsats" og en reserve på samlet set knap 1 mia. kr. i perioden 2025-2035, som bl.a. skal hjælpe udsatte unge og unge med psykiske udfordringer.

Beskæftigelsesministeriet bemærker endvidere, at med ophævelsen af kontanthjælpsloftet vil der igen kunne udbetales boligstøtte efter reglerne i boligstøtteloven, bortset fra boligstøtte til de gifte og samlevende kontanthjælpsmodtagere, der modtager forhøjet sats og dermed bliver omfattet af det nye boligstøtteloft.

Beskæftigelsesministeriet bemærker også, at lovforslaget skønnes at bidrage til at øge arbejdsudbuddet, samt til at flere børn løftes ud af lavindkomst.

11. Ophævelse af § 27 om hjælp til personer, som ikke kan få social pension på grund af betingelserne om optjening

Aalborg Kommune ønsker en uddybning af, hvordan kommunen skal fortolke bemærkningerne til denne persongruppe. Er hensigten, at borgerne, som når folkepensionsalderen ikke skal opfylde beskæftigelseskravet og dermed, når de opfylder opholdskravet vil blive flyttet fra mindstesats til forhøjet sats? Er hensigten således, at det kun er borgere, der har nået efterlønsalderen, der skal opfylde beskæftigelseskravet?

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at den personkreds, som har nået efterlønsalderen og ikke kan få social pension på grund af betingelserne om optjening, vil også skulle opfylde opholds- og beskæftigelseskravene for at blive omfattet af den særlige kontanthjælpsats efter den gældende regel i § 27 i lov om aktiv socialpolitik. Henvisningen i den gældende § 27 til § 11, stk. 3 og 8, jf. dog § 11, stk. 10, 2 pkt., betyder, at når disse personer når folkepensionsalderen, skal de ikke længere opfylde beskæftigelseskravet.

Efter lovforslagets indhold vil denne personkreds komme til modtage mindstesats, grundsats eller forhøjet sats. Satsen vil afhænge af, om den enkelte opfylder opholds- og beskæftigelseskravene. Det skal særligt bemærkes, at lovens § 11, stk. 10, 2. pkt., ikke ændres med lovforslaget. Således skal personer, der har nået folkepensionsalderen, jf. lov om social pension, ikke opfylde kravet om ordinær fuldtidsbeskæftigelse her i riget i 2 år og 6 måneder inden for de seneste 10 år. Det betyder, at en person, der opfylder opholdskravet, men ikke beskæftigelseskravet, vil få forhøjet sats, når personen når folkepensionsalderen.

12. Mundtlig vejledning og sygemelding

KL ser positivt på ophævelsen af kravet om mundtlig vejledning, om registrering af jobsøgning og ændring af reglerne om sygemelding for modtagere af kontanthjælp og ressourceforløbsydelse, så kommunerne får frihed til at bestemme, om sygemelding skal ske til jobcenteret, tilbudsstedet eller arbejdsgiveren.

Aarhus Kommune bemærker, at det er positivt, at lovforslaget indeholder et forslag om ændring af reglen om sygemelding, så kommunerne får frihed til at bestemme, om den enkelte person skal sygemelde sig til jobcenteret eller tilbudsstedet. Aarhus Kommune foreslår, at det tilføjes i lovforslaget, at kommunerne også får hjemmel til

at punktsanktionere borgere for uden rimelig grund at undlade at meddele sygdom til en (almindelig) jobsamtale.

SAND – de hjemløses landsorganisation bemærker, at det er vigtigt, at det meldes meget klart ud, hvem der skal have information om sygemelding, og at den holdes kontinuerligt og konsistent på en kommune til kommune-basis.

Ankestyrelsen bemærker til lovforslagets § 1, nr. 24, at det fremgår af side 213 næstsidste afsnit: ”Det fremgår af § 35, stk. 8, i lov om aktiv socialpolitik, at en person, som er syg, skal meddele sygdom på den måde, som jobcenteret har angivet, når den pågældende skal møde i tilbud, møde til samtale eller møde på jobcenteret. Efter den gældende § 39, stk. 1, nr. 4, skal hjælpen nedsættes, hvis personen har undladt at give meddelelse om sygdom til jobcenteret eller arbejdsgiveren.” Ankestyrelsen bemærker videre, at ”der ikke kan sanktioneres for manglende sygemelding efter § 35, stk. 8. Efter § 39, stk. 1, nr. 4, i aktivloven kan der alene sanktioneres for manglende sygemelding i tilfælde af, at en borger undlader at give meddelelse til jobcenteret eller arbejdsgiveren om sygdom i de tilfælde, der er nævnt i bestemmelsen. Jobsamtale i jobcenteret er ikke nævnt. Der er således ikke hjemmel til at sanktionere en borger, der udebliver fra en jobsamtale uden at meddele sygdom. Ankestyrelsen oplever i deres sagsbehandling, at nogle kommuner fejlagtigt sanktionerer borgere for manglende sygemelding fra en jobsamtale, under henvisning til § 35, stk. 8. Med den nuværende formulering i lovforslaget kan der opstå tvivl om, hvorvidt der kan sanktioneres for manglende sygemelding fra jobsamtale. Det vil derfor være hensigtsmæssigt, hvis afsnittet bliver omformuleret, således at der ikke er tvivl om, i hvilke situationer der kan sanktioneres for manglende sygemelding.”

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Bemærkningerne fra KL og Aarhus Kommune tages til efterretning. Det skal bemærkes, at det ikke har været en del af den politiske aftale at udvide området vedrørende sanktioner for manglende sygemelding til også at omfattet jobsamtaler, hvorfor der ikke sker ændringer i lovforslaget vedrørende dette.

I forhold til bemærkningen fra SAND – de hjemløses landsorganisation skal ministeriet bemærke, at den enkelte kommune selv kan beslutte, hvortil sygemelding skal ske. Men det skal fremgå klart for borgeren, om sygemeldingen skal ske til jobcenteret eller tilbudsstedet.

Beskæftigelsesministeriet har tilrettet lovforslagets bemærkninger på baggrund af Ankestyrelsens bemærkninger.

13. Forhåndsgodkendelse ved tandtilskud

Danske Patienter og SAND – de hjemløses landsorganisation bakker op om den foreslåede § 82 a, stk. 6, hvormed det er tydeliggjort, at kommunen under særlige forudsætninger yder tilskud til tandbehandling, hvor udgiften i forbindelse med tandbehandling overstiger 10.000 kr., selvom prisoverslaget, som borgeren har indhentet, var på maksimalt 10.000 kr.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at ændringen er foreslået med henblik på at løse et praktisk problem, som betyder, at borgerne risikerer at komme i klemme.

14. Diverse øvrige bemærkninger

Ankestyrelsen bemærker til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 24, at der påtænkes ændringer til bl.a. § 13, stk. 9, i lov om aktiv social politik.

Ændringerne er foreslået i lov om ændring af børneloven, adoptionsloven, forældreansvarsloven og forskellige andre love (Familiedannelse ved surrogataftaler, med far som retlig far forældrefremmedgørelse, forenkling af familiedannelse ved voksenadoption m.v.), hvorved der påtænkes konsekvensændringer af bl.a. § 13, stk. 9, i lov om aktiv socialpolitik. Modtagere af kontanthjælp fritages for at stå til rådighed i perioder, hvor pågældende har ret til fravær efter de foreslåede bestemmelser i §§ 8 a og 8 b i det omfang, der under fraværet ville have været ret til dagpenge som ledig efter barselsloven. Disse påtænkte ændringer træder efter forslaget i kraft den 1. januar 2025.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at de påtænkte ændringer af lovtekniske grunde vil blive fremsat ved et ændringsforslag ved 3. behandlingen af nærværende lovforslag.

Ankestyrelsen bemærker i forhold til den nye formulering i § 32, at hvis det ikke er hensigten, at Ankestyrelsens gældende praksis om fradrag for feriegodtgørelse skal ændres, bør det tydeliggøres, at feriegodtgørelse trækkes fra krone for krone, hvis borgeren får udbetalt feriegodtgørelse uden at holde ferien.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at det ikke er hensigten at ændre gældende praksis om krone for krone fradrag. Ministeriet har justeres bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse, så det tydeligere fremgår, at der sker et krone for krone fradrag.

DRC Dansk Flygtningehjælp er kritisk over for afskaffelsen af danskbonus, da det kan være et kærkomment tillæg til den meget lave ydelse for de personer, der har bestået Prøve i Dansk 2, tilsvarende eller på højere niveau.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Beskæftigelsesministeriet bemærker hertil, at forslaget om at afskaffe danskbonus er en del af den politiske aftale om et nyt kontanthjælpssystem. Danskbonus har været en særlig bonus, der kunne udbetales i 6 måneder, og afskaffelsen er i tråd med Ydelseskommisionens anbefalinger.

Aarhus Kommune opfordrer med henvisning til forslaget om nyaffattelse af § 29 i lov om aktiv socialpolitik, at ministeren udnytter bemyndigelsesbestemmelsen i den foreslåede § 29, nr. 3, til at fastsætte regler om hjælp til personer, der er anbragt i varetægtssurrogat, eller som efter at være dømt til anbringelse eller behandling opholder sig på hospital eller anden institution.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Spørgsmålet om udbetaling af ydelser til borgere der er dømt til behandling i retspsykiatrien er ikke en del af den indgåede aftale om et nyt kontanthjælpssystem.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at der er igangsat et arbejde om ændring af reglerne for udbetaling af ydelser til personer, der er dømt til behandling i retspsykiatrien, sådan at det bliver muligt at stoppe udbetalingen. Det er tilkendegivet ifm. 1. behandlingen af B 154, at der vil blive indkaldt til politiske drøftelser om konkrete løsninger i efteråret 2024.

Lovforslagets økonomiske konsekvenser

Ankestyrelsen har estimeret, at lovforslaget vil føre til meromkostninger vedr. behandling af klager i Ankestyrelsen på 16,8 mio. kr. i 2025, 16,9 mio. kr. i 2026, 7,7 mio. kr. i 2027 og herefter løbende årligt 5,0 mio. kr. som følge af klager vedr. ydelser.

KL gør opmærksom på, at forslaget vil indebære en omfattende udvikling af Kommunernes Ydelsessystem (KY). De samlede it-udgifter skønner KL vil være på flere hundrede millioner kroner. Herunder forventes udviklingen af en digital understøttelse af fritidstillægget at udgøre merudgifter på 15-20 mio. kr. de første år. KL vurderer derudover, at de administrative omkostninger i kommunerne til sagsbehandling vil udgøre mellem 30 til 40 mio. kr. om året.

Danmarks Apotekerforening forbeholder sig muligheden for, at udgifter til udvikling og idriftsættelse kan indgå i apotekernes bruttoavanceforhandlinger med Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at der pågår dialog med Social- og Boligministeriet og Ankestyrelsen om det forventede antal klager. Desuden lægges der op til at følge udviklingen tæt.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at der pågår dialog med KL vedrørende implementering af ændringen i sats-strukturerne mv. Desuden henvises der til, at de økonomiske konsekvenser for kommunernes administrative byrder, it-udgifter mv. efter vanlig praksis forhandles med de kommunale parter efter DUT-principperne.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet bemærker, at Danmarks Apotekerforening har mulighed for at rejse krav om compensation for eventuelle udgifter i forbindelse med tekniske tilpasninger under bruttoavanceforhandlingerne med Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Det skal dog bemærkes, at apotekernes bruttoavanceramme i

forvejen er løftet permanent med 4 mio. kr. årligt til kompensation for IT-udgifter til tilpasninger og udvikling som følge af nye digitaliseringskrav og ændringer i eksisterende krav fra myndighedernes side.